

Årsrapport 2009

Innhold

1	Utviklingstrekk, sammendrag og hovedprioriteringer	4
1.1	Svalbard i fokus	4
1.2	Svalbardmeldingen og politikutforming	4
1.3	Forholdene i Barentsburg	4
1.4	Samarbeid med Kystvakten	4
1.5	Redningsoppdrag og beredskap	5
1.6	Kriminalitetsutviklingen	5
1.7	Miljøvern	5
1.8	Reiseliv	5
1.9	Feltinspektørtjenesten	5
1.10	Sysselmannens organisasjon	5
2	Håndhevelse av norsk suverenitet	6
2.1	Tilstedeværelse, tokt og inspeksjoner	6
2.2	Opprettholdelse av norske samfunn på øygruppa	10
2.3	Andre offentlige oppgaver	11
3	Bevaring av ro og stabilitet	13
3.1	Redning og beredskap	13
3.2	Andre politioppgaver	14
4	Miljøvern	18
4.1	Naturvern / Bevaring av områdets særegne villmarksnatur	18
4.2	Kulturminnevern	18
4.3	Artsforvaltning og isbjørnepisoder	19
4.4	Arealforvaltning	21
4.5	Forurensning	21
4.6	Tillatelser til forskning og film	23
4.7	Motorferdsel	23
4.8	Reiseliv	24
4.9	Miljøinformasjon	24
5	Sysselmannens organisasjon og interne virksomhet	26
5.1	Organisasjon, personell og eiendomsforvaltning	26
5.2	Arkiv administrasjon	27
5.3	Økonomi	28
6	Regnskap 2009	29

Fotografer forsidebilder:

Stort bilde: Trond Aagesen

Nederst fra venstre: Trond Aagesen, Siri Hoem, Halvard Pedersen

Innledning

Årsrapport 2009 fra Sysselmannen på Svalbard er vår årlige rapportering til Justisdepartementet. Rapporten er utarbeidet på grunnlag av de mål og resultatmål som er satt i St.prp. nr. 1 (2008-2009) *Svalbardbudsjettet* og tildelingsbrevet for 2009. Hensikten med årsrapporten er å gi et helhetlig bilde av Sysselmannens virksomhet. Årets rapport har samme hovedstruktur og oppbygging som fjorårets.

Som vedlegg til årsrapporten følger Miljøvernavdelingens årsrapport til Miljøverndepartementet, Sysselmannens årsrapport til statsadvokaten og Sysselmannens direkte rapportering i tildelingsbrevet fra Justisdepartementet.

Kapittel 1 beskriver hvordan Sysselmannen har løst oppgavene innenfor de områdene som er gitt høy prioritet i tildelingsbrevet det siste året. Her skriver vi også om spesielle utviklingstrekk, hovedprioriteringer fra vårt oppdrag og muligheter på øygruppa, slik Sysselmannen ser det.

Kapittel 2-4 er rapportering på de resultatmål som er satt for Sysselmannens virksomhet, blant annet i tildelingsbrevet fra Justisdepartementet og Miljøverndepartementet.

Kapittel 5 og 6 omhandler Sysselmannens interne virksomhet og regnskap.

1 UTVIKLINGSTREKK, SAMMENDRAG OG HOVEDPRIORITERINGER

1.1 Svalbard i fokus

Flere forhold - som den internasjonale interessen for global oppvarming, etablering av Svalbard internasjonale frøhvelv og medieeksponeringen av Svalbard som reisemål bidrar til stort press på Sysselmannens organisasjon.

1.2 Svalbardmeldingen og politikkutforming

Regjeringen la i 2009 frem ny stortingsmelding om Svalbard (St.melding nr 22 2008-2009 Svalbard). Sysselmannen har også i 2009 lagt vekt på tilstedeværelse og bidrag i de sammenhenger hvor Svalbard naturlig hører med. Sysselmannens rolle som rådgiver ved politikkutforming har blitt sterkt synliggjort i forbindelse med fremleggelse av stortingsmeldingen om Svalbard. Sysselmannen har tett dialog med Justisdepartementets Polaravdeling og har i 2009 deltatt i nesten alle møtene i Polarutvalget og har hatt en rekke andre løpende faglige kontakter.

Sysselmannen legger vekt på å synliggjøre Svalbards rolle i regjeringens nordområdepolitikk, for eksempel gjennom våre vertskaps- og informasjonsoppgaver. Også i 2009 har det vært stor besøksaktivitet, både nasjonalt og internasjonalt. Av mer ressurskrevende besøk i 2009 kan nevnes FNs generalsekretær Ban Ki-moon samt flere utenlandske og norske statsråder. Flere av de besøkende har hatt program også i Ny-Ålesund, noe som har medført ekstra transport- og sikkerhetsutfordringer.

1.3 Forholdene i Barentsburg

Sysselmannen legger vekt på å ha tett kontakt med den russiske generalkonsulen i Barentsburg og med ledelsen i det russiske gruveselskapet Trust Arktikugol (TA), herunder jevnlig møter med generaldirektøren (som har sitt daglige virke i Moskva) under hans besøk på Svalbard. Selskapet har deltatt positivt ved flere samarbeidsprosjekter

Den russiske gruveaktiviteten i Barentsburg er fortsatt ikke igangsatt på kommersiell basis etter en brann i april 2008. Saken er påtalemessig avgjort i januar 2009 ved at Trust Arktikugol er ilagt et forelegg på foretaksstraff med 500.000 kroner. Forelegget ble vedtatt.

Flere norske myndighetstilsyn har vært gjennomført i bosettingene, også i Barentsburg. I forbindelse med renoveringsarbeid i Barentsburg og Pyramiden er TA gjort kjent med formelle forhold knyttet til godkjenninger etc., etter svalbardmiljøloven. På tilsvarende måte er selskapet gjort tydelig kjent med gjeldende bestemmelser for helikopteraktivitet, herunder landingstillatelser ute i felt. Det er Sysselmannens oppfatning at det russiske gruveselskapet legger vekt på å etterleve norske bestemmelser, både i forhold til helikopterlandingstillatelser og andre formelle forhold.

1.4 Samarbeid med Kystvakten

Kystvakten er en viktig ressurs for å bistå Sysselmannen, ikke bare innenfor rednings- og oljevernberedskap, men også for å få til en mest mulig optimal og helhetlig overvåking og forvaltning av Svalbard, spesielt innenfor områdene miljø, fauna og ressursforvaltning. Sysselmannen har lagt stor vekt på å videreutvikle samarbeidet med Kystvakten og har jevnlig kontakt med skipssjefene på Kystvaktens fartøyer som patruljerer områdene rundt Svalbard. Med bakgrunn i stor sjøturismeaktivitet, også med små fartøyer, har Sysselmannen hatt stor nytte av samarbeidet med Kystvaktens fartøyer. Sysselmannen mener Kystvaktens regelmessige tilstedeværelse i farvannene ved Svalbard er et viktig bidrag for en opprettholde en tilfredsstillende krise- og redningsberedskap.

1.5 Redningsoppdrag og beredskap

Lokal redningssentral (LRS) var involvert i til sammen 81 redningsaksjoner i 2009. Et russisk lastefartøy havarerte i mai ved Bjørnøya med den følge at store mengder diesel lakk ut inne i et fuglereservat. To involverte mannskap ble idømt fengselsstraffer for overtredelse av skipssikkerhetsloven med videre. Sysselmannen har i 2009 sluttført arbeidet med å utarbeide en Sikkerhets og sårbarhetsanalyse (ROS) for Svalbard. Sysselmannens kriseinformasjonsplan er ferdigstilt i 2009.

1.6 Kriminalitetsutviklingen

Det er fortsatt svært lav kriminalitet på Svalbard og oppklaringsprosenten er betydelig høyere enn på fastlandet. Det er heller ikke restanser. Sysselmannen er svært tilfreds med denne tilstanden på kriminalitetsområdet og vektlegger å videreføre dette arbeidet.

1.7 Miljøvern

Hovedoppgaver på miljøområdet har i 2009 vært håndtering av tillatelser til ferdsel og inngrep, arealeplan for Longyearbyen, registrering av gjenstander i det kulturhistoriske magasinet, restaurering og kartfesting av kulturminner samt forvaltning av jakt, fangst og fiske.

Ved siden av assistanse til og samhandling med Kystverket i forbindelse med det akutte oppryddingsarbeidet etter forliset ved Bjørnøya har utfasing av PCB gjennom prosjektet "Svalbard fritt for lokale PCB-kilder" vært sentrale arbeidsoppgaver på forurensingsområdet i 2009. Strandryddingen hadde i 2009 sitt "10-årsjubileum" og samlet inn en større mengde avfall enn noe annet år. Svalbards miljøvernfond støttet i 2009 til sammen 50 prosjekter med til sammen 8,8 millioner kroner. Arbeidspresset på miljøvernområdet er samlet sett for høyt. Skal Sysselmannen makte å følge opp lovpålagte oppgaver samt de signaler som gis i Stortingsmeldingen må fagområdet tilføres ytterligere ressurser.

1.8 Reiseliv

Volumet på reiselivsaktivitetene til og på Svalbard synes det siste året å ha stabilisert seg. Det synes videre å være flere turister som ønsker tilbud om ikkemotoriserte aktiviteter under sitt svalbardopphold, noe som ut fra et miljøvernperspektiv er en gledelig utvikling.

1.9 Feltinspektørtjenesten

Grunnet en noe anstrengt budsjettmessig situasjon så det lenge ut til at det ikke ville bli satt ut feltinspektørlag i 2009. Med en tilførsel av ressurser i Revidert nasjonalbudsjett ble det likevel mulig å få til en feltinspektørtjeneste.

1.10 Sysselmannens organisasjon

Hovedtrekkene i sysselmannens organisasjon underbygger Sysselmannens mange og til dels komplekse arbeidsoppgaver. Sentralt vedtatte tjenestetidsbestemmelser for politiet gjelder også for Sysselmannen. Det er også et særtrekk ved bestillingen at mange arbeidsoperasjoner bare kan utføres i sommerhalvåret. I denne tidsperioden møter Sysselmannen også store utfordringer knyttet til offisielle besøk, herunder ofte behov for sikkerhetsopplegg. I sommersesongen hvor is- og seilingsforhold gjør det mulig, skal også toktvirksomheten ivaretas. I samme tidsperiode har også ansatte krav på ferieavvikling.

Disse forhold gir en del føringer for driften som er svært ressurskrevende. Ressurssituasjonen er godt dokumentert, og også i fremtiden må Sysselmannens ressurser stå i forhold til de oppgaver som til en hver tid skal løses.

Longyearbyen 30.1.2009

Odd Olsen Ingerø
sysselman

2 HÅNDHEVELSE AV NORSK SUVERENITET

Svalbardtraktaten av 9. februar 1920 anerkjente norsk suverenitet over Svalbard og trådte i kraft 14. august 1925. Traktaten er ratifisert av 40 land. Svalbard ble en del av kongeriket gjennom svalbardloven av 17. juli 1925. I tråd med traktatens ordlyd har Norge suverenitet og full rådighet over Svalbard, med mindre annet følger av traktatens bestemmelser. Suvereniteten innebærer at Norge har en eksklusiv rett til å vedta lover og regler for Svalbard og håndheve disse. Norge har enerett til å utøve myndighet overfor alle borgere og selskaper, norske så vel som utenlandske. Myndigheten gjelder for hele territoriet, det vil si Svalbards land-, sjø- og luftterritorium.

2.1 Tilstedeværelse, tokt og inspeksjoner

Sysselmannen har i 2009 hatt tokt og inspeksjonstjeneste som planlagt. Toktene går ofte til de delene av øygruppen som ikke så ofte blir besøkt i den vanlige aktiviteten. Svalbardmiljøloven krever at myndighetene fører tilsyn med miljøtilstanden og at lovens bestemmelser overholdes. På tokt gjør vi oppgaver etter fagavdelingenes prioriteringer: oppgradering av drivstoffdepot for redningstjenesten, inspeksjon og reparasjon av tjenestehytter, områdeinspeksjoner, kulturminneregistreringer, telling og registrering av dyr og planter, prøvefiske, søppelregistrering og søppelplukking, ferdselsregistrering og kontroll mv.

Foto: Lars Fause/Sysselmannen på Svalbard

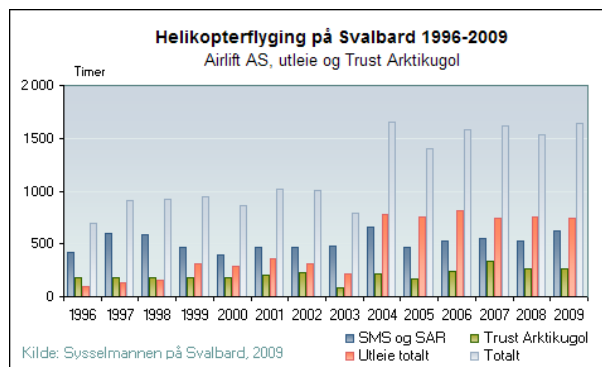
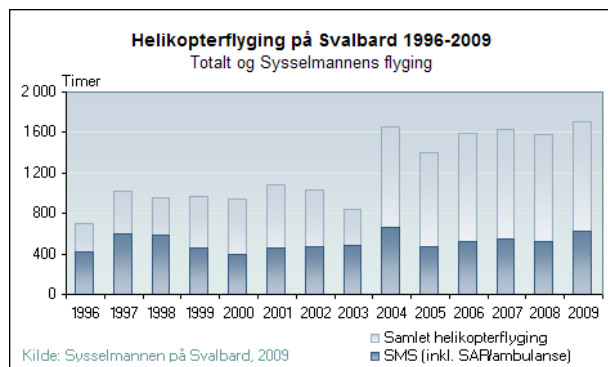
2.1.1 Transporttjenesten

Samarbeidet med Airlift AS

I 2009 var det tilnærmet like mange Søk- og redning- (SAR) og ambulanseoppdrag som i 2008. Det ble utført 70 oppdrag mot 72 året før. Gjennomsnittlig flytid pr SAR/ambulanse oppdrag har imidlertid økt, og var i 2009 på ca 2 timer pr oppdrag. Dette skyldes primært flere lange oppdrag til havs under krevende forhold. Det lengste SAR-oppdraget var fra Longyearbyen til nordspissen av Grønland i juni 2009. Dette oppdraget hadde en varighet på nærmere ett døgn og en flytid på 10 timer.

Antallet drivstoffdepot rundt på øygruppen har i 2009 blitt redusert til 9 lokaliteter, blant annet fordi nytt regelverk tilsier at godkjent varighet på utsatt drivstoff er redusert fra 24 til 12 måneder.

Sysselmannen har i 2009 valgt å innløse opsjon på kontrakt for tidsrommet 2010-2012.

Tabell 1. Helikopterflyging på Svalbard 2005-2009

Flyging (timer)	2005	2006	2007	2008	2009
Ambulanse/SAR + trening	237	252	255	249	338
Sysselmannens egen flyging	233	273	292	273	289
Utleie (alle helikoptre)	754	818	740	749	779
Airlift internt	5	8	11	44	16
Trust Arktikugol	173	235	336	260	265
Totalt	1 402	1 586	1 634	1 575	1 687

Samarbeidet med MS "NordsysseL"

2009 var det sjette og siste året av kontrakten med NordsysseL. Sysselmannen har benyttet seg av sin rett til å innløse opsjon på 2 + 2 år i tillegg til dette, og ny opsjonskontrakt ble signert på slutten av 2008.

Fartøyet hadde til sammen 130 seilingsdøgn, 11 døgn mindre enn i 2008. Av dette ble fartøyet brukt til 13 tokt av flere dagers varighet og etter fastsatt toktplan. MS "NordsysseL" er også brukt til representasjon i 7 dager.

Tabell 2. Leieperiode og seilingsdøgn for MS NordsysseL i perioden 2005-2009

År	Leieperiode «NordsysseL»	Seilingsdøgn i perioden
2005	9.5. - 8.12.	140
2006	1.5. - 7.12.	125
2007	23.4. - 7.12.	140
2008	21.4. - 4.12.	141
2009	20.4. - 15.11.	130

2.1.2 Statlige tilsyn

Sysselmannen har tilsyn på flere områder med hjemmel i norsk lovgivning og med bistand fra andre etater:

Tilsyn med jordstasjoner for satellitt

Svalbardtraktaten setter begrensninger i forhold til Norges suverenitet på det militære og forsvarsmessige området. Artikkel 9 setter forbud mot å opprette eller tillate opprettet flåtebasen eller befestninger på Svalbard. Det følger videre av innledningen til Svalbardtraktaten (preamble) at øygruppen skal undergis "peaceful utilisation", hvilket i følge norsk politikk og fortolkning setter et forbud mot å bruke Svalbard i krigsøyemed. De nevnte begrensninger i suvereniteten setter imidlertid ikke forbud mot all militær aktivitet. Forbudet retter seg bare mot krigshandlinger eller aktivitet som har krigsformål. Forsvarstiltak og andre defensive tiltak omfattes ikke av ordlyden. Begrensningene er for eksempel ikke til hinder for at Kystvakten og norske orlogsfartøyer seiler i Svalbards farvann, utfører oppsyn eller mottar tjenester og forsyninger fra sivile leverandører ved behov.

De begrensningene som er nevnt, har også betydning for utøvelse av satellitt- og romvirksomhet på Svalbard. Sysselmannen fører tilsyn med at alle jordstasjoner for satellitt på Svalbard overholder særlige bestemmelser for Svalbard gitt kapittel 3 i *forskrift om etablering, drift og bruk av jordstasjon for satellitt (FOR-1999-06-11-664)*. Forskriften skal sikre at bruk av jordstasjonene skjer innenfor rammene av Svalbardtraktaten.

Sysselmannen har bistand fra Post- og teletilsynet (PT) og Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) ved tilsynsbesøkene. Det har vært gjennomført tilsyn med satellittstasjonen SvalSat ved Longyearbyen og med stasjonen i Ny-Ålesund to ganger i løpet av året. Videre er det ført tilsyn med stasjonene i Barentsburg, Hornsund og med Vizada AS' antenner (tidligere Telenors) på Platåberget en gang i løpet av året.

Tilsynene i Barentsburg og med Vizadas antenner er avsluttet uten negative funn. Det ble avdekket uregelmessigheter ved bakkestasjonen i Ny-Ålesund og ved SvalSat ved første tilsyn i år. Den avdekkede aktiviteten i Ny-Ålesund var av en slik art at det ikke har gitt grunnlag for reksjoner etter satellittforskriften kapittel 3. Det er foreløpig ikke konkludert vedrørende de aktuelle aktivitetene på SvalSat. Rapporten om det siste tilsynet med SvalSat, stasjonen i Ny-Ålesund og antennene i Hornsund foreligger ennå ikke.

Helserådet på Svalbard

Det har vært helserådtilsyn på messa, herunder i matlagrene, i Svea og Ny-Ålesund. Tilsynene er gjennomført med godt samarbeid og god oppfølging fra de som er blitt kontrollert. Tilsynene er gjennomført og avsluttet uten merknader, jf. brev av 11. desember 2009. Samarbeidet mellom Sysselmannen, Mattilsynet i Tromsø og Longyearbyen sykehus ved lege og helsesøster har fungert utmerket.

Barnevern

Det er Fylkesmannen i Troms som er tilsynsmyndighet for barnevernet på Svalbard. Sysselmannen har ansvar for barnevernssaker utenfor Longyearbyen. Det er i 2009 ikke behandlet noen saker.

Forurensning

Kontrollen av at påleggene om sikring og beredskap rundt drivstofflagre over 10 m³ blir etterlevd. Det vises for øvrig til kapittel 4.1.5.

Mattilsyn

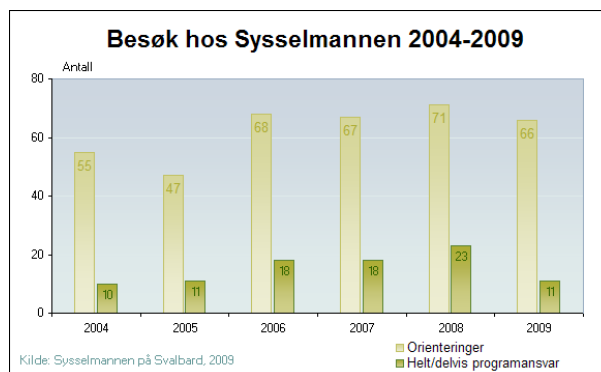
Alle bosettingene med hund er besøkt for vaksinasjon av hunder.

Brannsyn

Sysselmannen har i 2009 gjennomført brannsyn i bosettingene utenfor Longyearbyen. Nytt for 2009 er at det er godkjent en containerboenhet i Pyramiden.

2.1.3 Regjeringens representant på Svalbard - besøk og representasjon

Sysselmannen har mange oppgaver i forbindelse med besøk til øygruppa. Disse besøkene krever i ulik grad bistand fra Sysselmannskontoret. Vi har inndelt besøkene i to grupper fordelt på besøk med helt/delvis programansvar og besøk som bare innebærer en orientering fra Sysselmannen. Det har tidligere år vært en økning i antall besøk med programansvar, mens det i år var en liten nedgang. Det skyldes delvis Stortingsvalget 2009 som medførte at det kun var en stortingskomité som kom på besøk mot normalt 4-5.

Det ble i 2009 forsøkt å redusere andelen av representasjonsmiddager i Sysselmannsgården samt å styre en del av orienteringene ut av sysselmannens administrasjonsbygg.

Det ble i 2009 avholdt 11 representasjonsmiddager mot 17 i hvert av de to foregående årene.

De viktigste besøkene med delvis eller helt programansvar i 2009 var:

26. - 30. mars	Fiskeriminister Helga Pedersen på besøk med program også i Barentsburg og Ny-Ålesund
15. - 17. apr	EU-kommisær Günter Verheugen m/følge med program også i Ny-Ålesund
29. apr - 1. mai	Italias utenriksminister Franco Frattini på besøk med program også i Ny-Ålesund
18. - 20. mai	Utenrikskomiteen på besøk med program i Barentsburg og Ny-Ålesund
21. - 22. juni	Nederlands justisminister Hirsh Ballin
24. - 26. juni	Frankrikes tidl. statsminister Michel Rochard på besøk med program også i Ny-Ålesund og Svea

I månedsskifte august-september besøkte FNs generalsekretær Ban Ki-moon Svalbard.
Foto: Per Andreassen/Sysselmannen på Svalbard

- 6. - 8. august** Jeffrey Bader, senior direktør i Obama administrasjonen med program også i Ny-Ålesund
- 7. - 9. august** Ekspedisjonssjef Yasuaki TANIZAKI i japansk UDs Europa-avdeling med program også i Ny-Ålesund
- 31. aug - 2. sept** FNs generalsekretær Ban Ki-Moon og statsråd Erik Solheim, også med besøk til iskanten

I tillegg har vi hatt besøk av justisminister Storberget og grupper fra forskjellige departementer.

2.1.4 Kontakt med de utenlandske bosetningene

Barentsburg

I Barentsburg var det pr. desember 2009 til sammen 420 innbyggere. Tendensen til bedring av situasjonen i Barentsburg har fortsatt i 2009. Dette til tross for finanskrisen. Flere vedlikeholdsprosjekter ble gjennomført i gruvebyen. Som følge av brannen i gruva i 2008, var det ikke mulig med kommersiell gruvedrift i 2009. Det har likevel vært gruvedrift i deler av gruva for å framskaffe nok kull til energiverket (ca. 30.000 tonn). Trust Arktikugol har hele året arbeidet med oppryddings- og restaureringsarbeider i gruva. Kommersiell gruvedrift forventes først gjenopptatt i løpet av juni 2010.

Kontaktmøtene mellom Sysselmannen og ledelsen i Barentsburg blir normalt avholdt seks ganger i året. Alle seks møter i 2009 (tre i Longyearbyen, to i Barentsburg og ett i Pyramiden) har vært gode, vennskapelige og konstruktive. I tillegg til de regulære kontaktmøtene møttes ledelsen i Trust Arktikugol og Sysselmannen i forbindelse med diverse nasjonale markeringer i både Barentsburg og Longyearbyen. Sysselmannens tolk har fast kontordag i Barentsburg en dag i måneden. Dette som et tilbud til lokalbefolkningen om direkte kontakt med norske myndigheter. Polititjenestemenn og andre av Sysselmannens medarbeidere deltar ved behov på disse kontordagene. Antallet henvendelser og de tema som blir tatt opp på kontordagene varierer, men det er helt klart at folk i Barentsburg setter stor pris på å ha denne muligheten til å komme i direkte kontakt med myndighetenes representanter. Antallet klager på forholdene i Barentsburg har holdt seg på et lavt nivå. Også i 2009 har Sysselmannen arrangert et folkemøte hvor det ble orientert om Svalbard og norsk myndighet på øygruppa. Ellers foregår den løpende kontakten mellom Sysselmannen og Trust Arktikugol daglig ved hjelp av telekommunikasjon.

På miljøvernfronten fortsatte det positive samarbeidet med Trust Arktikugol også i 2009. Spesielt kan nevnes framdriften i PCB-prosjektet og arbeidet med håndtering av farlig avfall. Sysselmannen har bistått med tolketjenester og transport i forbindelse med to kulturutvekslinger og fire idrettsutvekslinger, samt annet samarbeid mellom det norske samfunnet og Barentsburg. Dette er tiltak som bidrar til bedre forståelse og flere kontakter.

Større oppmerksomhet mot Svalbard generelt sett fører også til større interesse for det som skjer i Barentsburg. Både Stortingets utenrikskomité og kyst- og fiskeriminister Helga Pedersen besøkte Barentsburg i 2009.

Hornsund

Sysselmannen har hatt jevnlig og god kontakt med den polske forskningsstasjonen i Hornsund. Stasjonen ble besøkt under rundtoktet i august og på juleturen i desember. Representanter fra stasjonen har i tillegg vært i møter ved Sysselmannsbestillingen. Ved stasjonen er det i vinterhalvåret 9 polske forskere. Under sommersesongen mangedobles antallet forskere.

2.1.5 Informasjonsvirksomhet

Alle som jobber hos Sysselmannen driver informasjonsvirksomhet på ulikt vis, og avdelingene har ansvar for informasjon på sine fagområder. Virksomheten har daglig medie henvendelser fra inn- og utland, og forholdet til media er godt. FNs generalsekretær Ban Ki-moons svalbardbesøk i månedsskiftet august-september genererte spesielt stor pågang fra norske og utenlandske medier.

Informasjonsarbeidet hos Sysselmannen har vært høyt prioritert i 2009 og vil være det også neste år. De viktigste tiltakene i år har vært ferdigstilling av informasjonspakken for utenlandske statsborgere og utarbeidelse av en kriseinformasjonsplan for Sysselmannen.

Andre satsinger har vært:

- jevn produksjon av nyheter til nettsidene og oppdatering av innholdet
- planlegging og gjennomføring av det årlige Svalbardseminaret, i samarbeid med Unis og Norsk Polarinstitutt
- videreutvikling av intranett på Sysselmannskontoret
- revidert kommunikasjonsstrategi for Sysselmannen

2.2 Opprettholdelse av norske samfunn på øygruppa

På Svalbard er det to norske bosetninger, Longyearbyen og Ny-Ålesund. I tillegg er det tre bemannede fangststasjoner og de to meteorologiske stasjonene på Hopen og Bjørnøya. I 2009 har tre personer vært bostedsregistrert på Isfjord Radio på Kapp Linné. Sveagruva er ingen permanent bosetning, men en midlertidig "anleggsby". De som har sin arbeidsplass i Sveagruva eller Svea Nord, pendler til Longyearbyen eller fastlandet. Det har kun vært to personer registrert som bosatt i Sveagruva i 2009.

Ved utgangen av 2009 er 2064 personer registrert i befolkningsregisteret for Svalbard, hvorav cirka 2020 bor i Longyearbyen og 40 i Ny-Ålesund. Personellet på Hopen og Bjørnøya registreres ikke i bostedsregisteret, fordi de har halvtårs engasjementer. Barentsburg har cirka 420 innbyggere ved årets slutt, og på den polske forskningsstasjonen i Hornsund er det vinteren 2009/2010 til sammen 9 personer.

Tabell 3. Befolkningen i bosetninger på Svalbard.

Sted	Befolkning
Longyearbyen	2 020
Barentsburg	ca. 420
Ny-Ålesund	40
Hornsund (Polish Polar Station)	9
Sveagruva (pendler til LYB/fastlandet)	(ca. 225)
Hopen radio	4
Bjørnøya Radio	9
Austfjordnes	1
Kapp Wijk	1
Akseløya	1
Isfjord Radio	3

2.2.1 Samarbeidet med Longyearbyen lokalstyre

Sysselmannen har også i 2009 hatt samarbeidsmøte med den administrative og politiske ledelsen i Longyearbyen lokalstyre der formålet var gjensidig informasjonsutveksling og orienteringer om aktuelle saksområder. I forlengelse av møtet var hele lokalstyret invitert ut med Nordssyssel. Det har i tillegg vært et møte mellom Sysselmannen og administrasjonen i lokalstyret med hensyn til årsrapport og regnskapsrapport for 2008. Sysselmannen har videre et tett og godt samarbeid med Longyearbyen lokalstyre med hensyn til barn og unge. Dette skjer i regi av "forebyggende forum". Sysselmannen har videre gjennomført temakvelder, som "skutermekk for ungdom". Sysselmannen holder også regelmessige foredrag på Longyearbyen skole.

På områdene miljøvern, beredskap, forebyggende barne- og ungdomsarbeid mfl. er det løpende kontakt og samarbeid fra sak til sak på saksbehandlernivå.

2.2.2 Kontakten med de norske bosetningene

Både politi- og miljøvernnavdelingen har i 2009 hatt en utstrakt kontakt med de små og store norske bosetningene på øygruppen.

I Svea er det cirka 220 pendlere forlagt på ukedagene (under 200 i helgene). Sysselmannen og Store Norske Spitsbergen Grubekompani har et formalisert samarbeid om sikkerhet og beredskap i forhold til samfunnet generelt og gruva spesielt. Sysselmannen har i året som har gått besøkt Svea jevnlig i forbindelse med ulike tilsyn og politioppdrag. I begynnelsen av oktober blokkerte demonstranter fra Greenpeace gruveselskapets lasteanlegg på Kapp Amsterdam. Etter at okkupasjonen hadde pågått i et døgn, lyktes det Sysselmansens mannskaper å fjerne demonstrantene uten noen form for maktbruk.

Også Ny-Ålesund har hatt jevnlig besøk av Sysselmannen i forbindelse med helseråd og diverse tilsyn. Samarbeidet med Kings Bay er godt. Sysselmansens miljøvernnavdeling har betydelig kontakt med forskningsmiljøet i Ny-Ålesund i forbindelse med behandling av forskningssøknader og gjennom møter i Svalbard Science Forum.

Sysselmannen har også god kontakt med de meteorologiske stasjonene på Hopen og Bjørnøya. I mai bisto Sysselmannen med å flytte en nærgående isbjørn fra Hopen til Edgeøya. I juli ble en annen bjørn skutt av en av beboerne på Hopen. Saken ble rutinemessig etterforsket av politiavdelingen som konkluderte med at det forelå en nødvergesituasjon.

Sysselmannen har regelmessig kontakt med de tre bebodde fangststasjonene, blant annet i forbindelse med tildeling av fangstkvoter, bistand med transport og juleturner. I en viss utstrekning bidrar også fangstfolkene med å rapportere inn observasjoner av dyreliv, menneskelig ferdsel og annet av interesse.

2.3 Andre offentlige oppgaver

2.3.1 Skranken

Sysselmannen har ca. 5000 skrankehenvendelser pr. år.

De fleste henvendelsene gjelder spørsmål om registrering av biler/trafikk, refusjon av moms til fastboende som har handlet varer på fastlandet samt generelle spørsmål om ferdsel, jakt og fiske.

2.3.2 Vigsler og skilsmisser

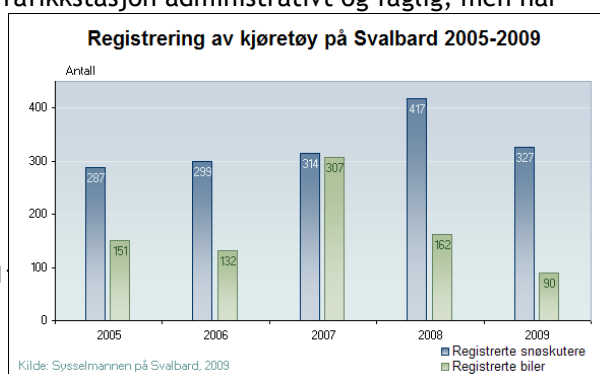
Interessen for å gifte seg på Svalbard er fortsatt stor. Sysselmannen gjennomførte i 2009 40 vigsler av norske og utenlandske par, mot 48 i 2008. Mange av vigslene er av tilreisende par. I 2009 ble det gitt bevilling til separasjon i fire saker og innvilget skilsmisse i to saker.

2.3.3 Notarius publicus

Notarialbekreftelser representerer en særlig betryggende bekreftelse på for eksempel at rette person har undertegnet et dokument, eller at en kopi er korrekt. I 2009 utførte Sysselmannen en notarialbekreftelse.

2.3.4 Servicekontor for statens vegvesen

Trafikkstasjonen på Svalbard er underlagt Tromsø Trafikkstasjon administrativt og faglig, men har selvstendig ansvar for alle nyregistreringer og omregistrering av kjøretøy som kommer fra fastlandet og utlandet. Det er en nedgang i antall både når det gjelder beltekjøretøy og 4-hjuls kjøretøy. I 2009 ble det registrert 327 snøskutere og 90 biler ved stasjonen. I tillegg kommer

eierskiftemeldinger og førerkort. Trafikkstasjonen betjenes hovedsakelig av en fra administrasjonsavdelingen og en polititjenestemann. Stasjonen genererer en stor arbeidsmengde. Samarbeidsavtalen mellom Sysselmannen og Statens vegvesen ble derfor reforhandlet i 2009.

2.3.5 Forvaltning av alkoholordningen på Svalbard

Sysselmannen på Svalbard har ansvar for tildeling av skjenkebevillinger utenfor Longyearbyen planområde. I tillegg har vi ansvar for ambulerende skjenkebevillinger, import av alkohol, representasjonskvote og andre kjøpetillatelser. Ansvar for varige skjenkebevillinger innenfor Longyearbyen planområde er delegert til Longyearbyen lokalstyre.

Sysselmannen har også ansvar for utstedelse av alkoholkort til alle i de norske bosetningene som etter alkoholordningen på Svalbard har rett til alkoholkvote.

Tabell 4. Arbeidet med alkoholordningen på Svalbard 2006-2009

Alkoholordninger	2006	2007	2008	2009
Alkoholkort	2 447	2 556	2 589	2 667
Alkoholsøknader	93	131	132	142

2.3.6 Statsborgerseremoni

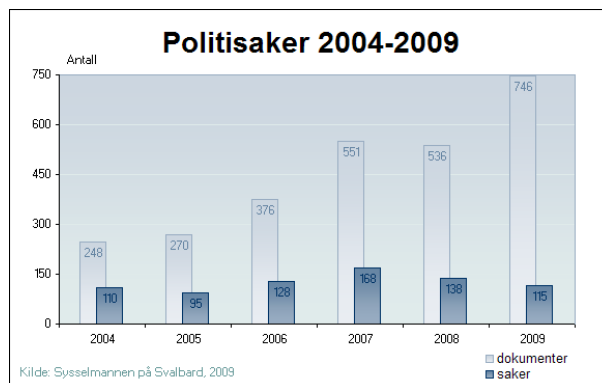
2. desember 2009 ble det for første gang avholdt en statsborgerseremoni på Svalbard. To personer bosatt på Svalbard hadde fått innvilget statsborgerskap i løpet av året. Begge fikk tilbud om å delta på seremonien. Én av dem takket ja.

Seremonien ble ledet av assisterende sysselmann Lars Fause og avholdt i administrasjonsbyggets foajé. Kulturskolen bidro med musikalske innslag, og begivenheten ble dekket av Svalbardposten.

3 BEVARING AV RO OG STABILITET

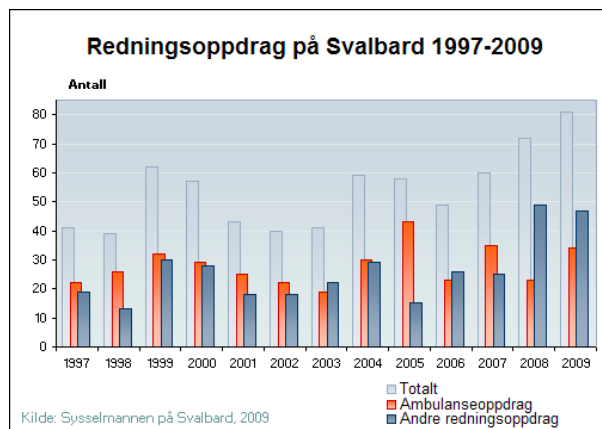
Svalbard utgjør et eget politidistrikt med sysselmannen som politimester og har samme ansvarsområder som ethvert annet politidistrikt på fastlandet. Det løpende politiarbeidet ivaretas av politiavdelingen. Avdelingen har 6 åremålsansatte med politifaglig bakgrunn og en driftsleder (mekaniker) som også har ansvar for oljeverndepotet i Longyearbyen. Vaktberedskapen er ivaretatt gjennom reservetjeneste på ettermiddag/kveld, natt og i helger, slik at vakthavende alltid er tilgjengelig. Vakthavende tar imot alle henvendelser utenom Sysselmannskontorets åpningstid inkl. nødanrop og 02800 nummeret til politiet.

Kriminaliteten på Svalbard er dominert av trafikkforseelser, mindre vinningsforbrytelser, ordensrelaterte forseelser og overtredelse av Svalbardlovgivningen. De største utfordringene for etterforskningen i 2009 har vært knyttet til grunnstøting av skipet "Petrozavodsk" på Bjørnøya og underslag av et større kontantbeløp i Ny-Ålesund. Iretteføring av en skipsulykke ved Hornsund og "helikoptersaken" mot Trust Arktikugol har også medført mye arbeid. Sist nevnte sak ble iretteført i to instanser. I tillegg til operative politioppgaver og redningstjeneste har politiavdelingen ansvar for en del forvaltningsoppgaver som søknader om utleie og anskaffelse av våpen, trafikkstasjon, sivil rettspleie og utlendingssaker. Politiavdelingen forvalter Sysselmannens utstyr og har ansvar for all sikkerhet og sikkerhetsopplæring ved bestillingen.

3.1 Redning og beredskap

2009 har vært et travelt år i forhold til redningstjenesten. I løpet av året har Lokal redningsentral (LRS) Svalbard vært involvert i 81 redningsaksjoner, mot 72 i 2008. I dette antallet er også ambulanseoppdrag med helikopter. Økningen skyldes både en økning i antall ambulanseoppdrag med helikopter og en økning i generelle redningsoppdrag. LRS Svalbard har deltatt i eller koordinert til sammen 17 redningsøvelser i løpet av året. Disse omfatter øvelser i snøskred, brereding, heiseøvelser med helikopter og brannøvelser.

Longyearbyen Røde Kors Hjelpekorps er den viktigste frivillige enkeltaktør med høyt aktivitets- og kompetansenivå. Hjelpekorpsset hadde i 2009 tre aktive redningsgrupper: bregruppe, skredgruppe og bilgruppe. I tillegg har de en markør- og friluftsguppe. Politiet deltar aktivt i bre- og skredgruppene.

3.1.1 Sivil beredskap

Sysselmannens overordnede ansvar for all samfunnsmessig beredskap på Svalbard ble tydeliggjort gjennom den nye *Instruks for samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid til fylkesmenn og Sysselmannen på Svalbard av 18.4.2008*. I kjølvannet av denne instruksen er arbeidet med et nytt beredskapsplanverk for Svalbard startet opp. I løpet av 2009 er det utarbeidet en Risiko- og sårbarhetsanalyse for Svalbard. Analysen er forankret i Svalbards beredskapsråd og ble ferdigstilt ved årsskiftet. I tillegg er Sysselmannens kriseinformasjonsplan utarbeidet og ferdigstilt i første halvår.

3.1.2 Oljevernberedskap

Den årlige oljevernøvelsen til Sysselmannen og Kystverket for depotstyrken ble ikke avholdt i 2009. Sysselmannen var imidlertid observatør da det russiske gruveselskapet Trust Arktikugol demonstrerte sin oljevernberedskap i Barentsburg.

3.2 Andre politioppgaver

3.2.1 Etterforskning og påtalearbeid

Kriminaliteten på Svalbard er historisk lav. I 2009 iverksatte Sysselmannen etterforskning av 39 forbrytelser mot 80 i 2008, tilsvarende en nedgang på 51 %. Nedgangen skyldes først og fremst at antallet vinningsforbrytelser er mer enn halvert siden 2008. Det er ikke registrert voldsforbrytelser, sedelighets- eller narkotikaforbrytelser. Antall forseelser var på samme nivå som i 2008, nemlig 43 saker.

Tabell 5. Oversikt over typer straffesaker og straffereaksjoner på Svalbard 2003-2009

		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Straffesaker	Økonomi	5	5	2	3	6	1	1
	Vinning	46	63	38	26	29	39	15
	Vold	2	9	3	7	3	6	0
	Sedelighet					2	1	0
	Seksuallovbrudd	0	1	4	2	0	1	0
	Narkotika	2	1	1	2	1	2	0
	Skadeverk	2	9	6	10	1	3	3
	Miljø	5	6	6	10	5	9	5
	Arbeidsmiljø	2	4	8	4	0	10	3
	Trafikk	14	12	15	13	18	18	17
	Annen	12	22	17	27	21	23	27
	Undersøk.sak	10	13	8	10	13	12	10
Totalt	100	145	108	114	99	125	81	
Straffereaksjoner	Forelegg	11	23	24	24	23	33	29
	Dommer	8	14	6	10	11	10	11
	Konfliktråd					1	3	1

Sysselmannens restanser er under meget god kontroll. Pr. 1. januar 2010 var 3 saker under etterforskning, hvorav 1 sak var eldre enn 6 måneder. Til samme tid var 14 saker påtaleavgjort, men ikke rettskraftige. Til sammen 7 saker var eldre enn 12 måneder. Restansene er under god kontroll og løpende oppfølning.

Oppklaringsandelen er fortsatt høy. 57 % av alle forbrytelser og 93 % av alle forseelser ble oppklart. Til sammenligning var landsgjennomsnittet 34 % for forbrytelser og 80 % for forseelser.

Saksbehandlingstiden er fremdeles meget kort. For oppklarte forbrytelser gikk det i snitt 32 dager fra registrering av anmeldelse til påtalevedtak. For oppklarte forseelser gikk det i snitt 46 dager. Til sammenligning var landsgjennomsnittet på 123 dager for forbrytelser og 79 dager for forseelser.

Det ble i 2009 utferdiget forelegg i 29 saker. Samtlige forhold er vedtatt.

I samme periode ble det fremmet 14 saker med påstand om tilståelsesdom. 9 saker er pådømt og rettskraftig avgjort. De resterende 5 er oversendt tingrett til pådømmelse. Det er i 2009 ikke utferdiget tiltalebeslutninger.

I januar ble det russiske foretaket Trust Arktikugol botlagt for overtredelse av arbeidsmiljøvernloven. Saksforholdet var at det medio april 2008 oppstod brann i virksomhetens kullgruve i Barentsburg. På grunn av manglende slukkeutstyr, lyktes det ikke å slukke brannen før hele gruva måtte settes under vann. To russiske arbeidere døde i brannen. Foretaket ble ilagt et forelegg på kr. 500.000,-. Forlegget ble vedtatt.

I mai iverksatte Sysselmannen etterforskning mot et russisk lastefartøy som havarerte ved Bjørnøya. Vakhavende offiser hadde sovnet på vakt, hvilket førte til at fartøyet grunnstøtte, sprang lekk og lekket ut store mengder diesel inne i et fuglereservat. Det ble opprettet 4 saker mot 2 personer for overtredelse av skipssikkerhetsloven m.v. Sakene ble pådømt som tilståelsessaker 18 dager senere. De to fikk hhv 18 og 45 dagers fengsel. Saken er rettskraftig.

I oktober ble Store Norske Spitsbergen Grubekompani botlagt for overtredelse av arbeidsmiljøloven. Høsten 2008 ble fikk en gruvearbeider injiseringsveske i ansikt og øyne under sikringsarbeider i Svea Nord. Idet han ikke hadde mottatt tilstrekkelig instruksjon eller opplæring, ble foretaket ilagt en bot på kr. 40.000,- Forelegget ble vedtatt.

Ved Nord-Troms tingretts dom av 5. november 2009 ble et nederlandsk foretak frifunnet for overtredelse av skipssikkerhetsloven. Foretaket lot i august 2007 et passasjerfartøy seile kloss inntil en isbre i Hornsund. Isbreen kalvet og forårssaket skader på 23 av passasjerene. Påtalemyndigheten har anket til Hålogaland lagmannsrett.

Ved Hålogaland lagmannsretts dom av 12. november 2009 ble det russiske foretaket Trust Arktikugol domfelt for overtredelse av Svalbardloven med tilhørende forskift om luftfart på Svalbard. Saksforholdet var i korte trekk at de i september 2007 lot sitt helikopter fly et russisk filmforetak, hvilket var i strid med den foreliggende luftfartstillatelsen fra Luftfartstilsynet. Straffen ble satt til en foretaksbot på kr. 50.000,-. Dommen er rettskraftig.

3.2.2 Ordens- og trafikkteneste

Politiet har gjennomført patruljevirkosomhet og en del trafikkkontroller i og rundt Longyearbyen i løpet av året. I samarbeid med Longyearbyen lokalstyre har Sysselmannens politiavdeling laget ny skiltplan for Longyearbyen. Innføring av ny skiltplan har gått uproblematisk.

Det er gjennomført trafikkkontroller gjennom hele året. Kontroller av snøskutertrafikken har avdekket blant annet at de organiserte turene i regi av turoperatørene i byen bør kontrolleres nøyere. Ved promillekontroll forut for at turene ble igangsatt, viste det seg at flere av deltakerne hadde promille ved oppmøte. Samarbeidet med turoperatørene har ved disse aksjonene vært svært godt. Det er kontrollert til sammen 797 førere.

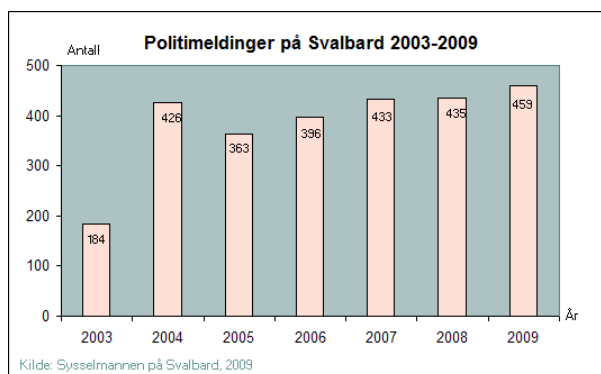
Promillekontroll av skyterførere.
Foto: Per Andreassen/Sysselmannen på Svalbard

3.2.3 Politiberedskap

Generell politiberedskap

Politivdelingen har normalt ikke aktiv tjeneste i Longyearbyen i helgene, bortsett fra i tilknytning til festivaler, større høytider, julebordsesong og ved spesielle besøk. Det ble logget 459 meldinger eller hendelser i politiets vaktjournal, mot 435 i 2008 og 433 i 2007. De aller fleste av disse medførte utrykning eller aktiv handling av politiet. I løpet av 2009 har det vært totalt 2 personer innsatt i drukkenskapsarrest.

Det er relativt lav terskel for publikum i Longyearbyen for å henvende seg til politiet. Dette er trolig et uttrykk både for at tilliten til politiet oppfattes som meget god, og at politiet yter god service overfor befolkningen. For politiet er det positivt, da en derved oppnår god kontakt med publikum og får et godt bilde av hva som skjer.

Feltinspektørtjenesten

Sesongen 2009 ble noe kortere enn normalt fordi det opprinnelig ble tatt en beslutning av ledergruppen om ikke å ha feltinspektører på grunn av budsjettmessige forhold. En ekstrabevilgning tildelt på vårparten gjorde at man på kort varsel klarte å etablere en feltinspektørtjeneste med to lag, mot normalt tre.

Feltinspektørtjenesten er en viktig del av Sysselmannens politi- og inspeksjonstjeneste. Inspektørene skal blant annet kontrollere båter og individuelle reisende, i tillegg til å drive informasjon og veiledning. Kontrollene har i første rekke en forebyggende virkning, men er samtidig et godt virkemiddel for å opprettholde og øke respekten for miljøbestemmelsene samt kontrollere at ferdselsrestriksjoner og meldeplikt overholdes.

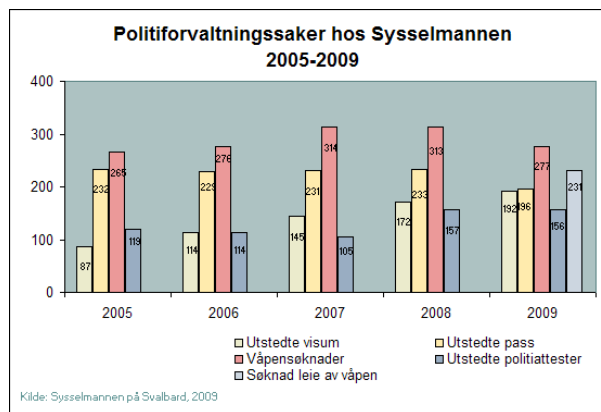
Foto: Jill Gaustad/Sysselmannen på Svalbard

3.2.4 Politirelaterte forvaltningsgjøremål

Saksbehandlingen knyttet til politirelaterte forvaltningsgjøremål og sivil rettspleie løses i samarbeid mellom administrasjonsavdelingen og politiavdelingen.

I 2009 behandlet Sysselmannen 192 visumsaker. Det er en fortsettelse av en jevn økning gjennom de siste årene. Vi ser også at det er flere som søker oppholdstillatelse og statsborgerskap på fastlandet etter å ha oppholdt seg på Svalbard en tid. Vi venter at økningen vil fortsette.

Det har gjennom året vært jobbet med å få en mer hensiktsmessig organisering av oppgaveløsningen på dette feltet. Sysselmannen har i den forbindelse hatt møte med Justisdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdirektoratet, i tillegg til en tett dialog med Utlendingsdirektoratet. Denne prosessen vil fortsette i 2010.

Sysselmannen deltar også på den årlige samlingen for Schengenkontakter i regi av POD. Som et viktig element må nevnes at det daglige ansvaret for utlendingssakene i 2009 ble flyttet fra politiavdelingen til administrasjonsavdelingen.

Sysselmannen behandlet 277 våpensøknader fra fastboende på Svalbard i 2009. Hovedårsaken til det forholdsvis høye antallet i forhold til folketall er at det årlig er stor til- og fraflytting, og nye beboere søker og anskaffer våpen til isbjørnbeskyttelse. Totalt antall våpen registrert på Svalbard kan ikke fremskaffes fra det sentrale våpenregisteret, da registeret årlig vaskes mot folkeregisteret. Dette medfører at bosatte på Svalbard blir tilbakeført til distriktet de er fastlandsregistrert ved. Det er tatt initiativ til å få "vasket" våpenregisteret mot befolkningsregisteret på Svalbard, slik at våpenregisteret kan gi korrekt informasjon om våpen på Svalbard.

I februar 2009 besluttet Sysselmannen å stanse gjeldende praksis for utleie av våpen til isbjørnbeskyttelse på Svalbard. Det ble herunder avdekket at 5 til 6 forretninger leide ut våpen til enhver som måtte ønske det. Sysselmannen fant det derfor nødvendig å innføre en midlertidig og vesentlig innskjerpet ordning for utleie av våpen til beskyttelse i påvente av nødvendige regelendringer i våpenlovgivningen. Etter den midlertidige ordningen er tillatelse til utleie av våpen kun gitt til forhandlere som har våpenbevilling. Det er utarbeidet retningslinjer for utleie av våpen og rutiner for søknad til Sysselmannen for personer som ikke allerede er i besittelse av våpenkort. Det er i perioden mars-desember 2009 behandlet 212 søknader om tillatelse til å leie våpen til isbjørnbeskyttelse fra privatpersoner og 19 søknader fra turoperatører.

Sysselmannen opplevde i 2008 en økning fra 105 til 157 politiattester sammenlignet med året før. Den store veksten er opprettholdt i 2009 hvor det ble saksbehandlet 156 søknader til forskjellige formål.

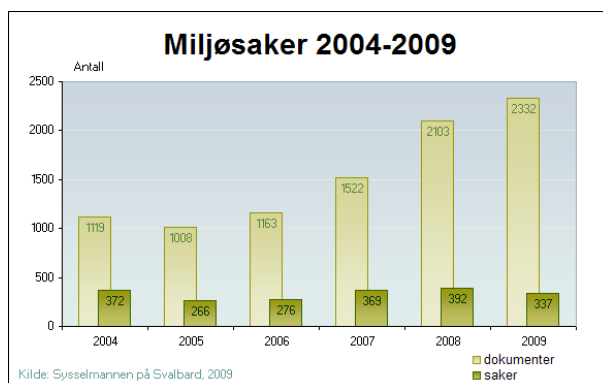
I 2009 utstedte Sysselmannen 196 pass, noe som er en nedgang i forhold til 2008. Høsten 2009 ble det installert kiosk for opptak av biometriske kjennetegn. Biometrikiosken medførte en mindre ombygging, og at oppgaven ikke lengre kan løses bare av skrankepersonell. Det er ventet at den også skal tas i bruk for utstedelse av visumetiketter innen i løpet av 2010.

3.2.5 Sivil rettspleie

I 2009 ble det registrert 95 saker etter tvangsfullbyrdelsesloven, mot 113 saker i 2008. Det ble registrert 26 forliksklager, mot 39 i 2008. Forkynnelser knyttet til den sivile rettspleien har økt fra 14 i 2008 til 20 i 2009.

4 MILJØVERN

Etter Svalbardtraktaten er Norge forpliktet til å ta vare på Svalbards naturmiljø. Miljøvernoppgavene er mange og sammensatte, og omfanget av oppgaver i avdelingen ble større også i 2009. Økt internasjonalt samarbeid og oppmerksomhet om utfordringene i Arktis preger miljøvernarbeidet hos Sysselmannen. Viktige begivenheter i år har vært den nye stortingsmeldingen om Svalbard, forliset av "Petrozavodsk" ved Bjørnøya og utfasing av PCB i bosetningene på Svalbard.

4.1 Naturvern / Bevaring av områdets særegne villmarksnatur

I verneområdene på Svalbard er utfordringen å utvikle gode strategier for å balansere bruks- og verneinteressene innenfor rammen av verneformålet. I Svalbards verneområder finnes mange ulike former for bruk, som for eksempel forskning, turisme, fangstnæring, rekreasjon og friluftsliv. Avveiningene mellom de ulike interessene kan være utfordrende i behandlingen av enkeltsaker, men utviklingen av gode forvaltningsplaner vil bli et godt verktøy for miljøvernavdelingen. For naturreservatene på Øst-Svalbard er arbeidet med forvaltningsplanene i oppstartsfasen. I 2009 arbeidet miljøvernavdelingen hovedsaklig med innhenting og bestilling av grunnlagsdata for det videre arbeidet med forvaltningsplanene i 2010.

4.2 Kulturminnevern

4.2.1 Ettersyn og dokumentasjon

Arbeidet med ettersyn av kulturminner er i hovedsak knyttet til Sysselmannens tokt med MS "Nordsyssel" og feltinspektørtjenesten. Hvilke kulturminner som skal inspiseres og eventuelt følges opp, er beskrevet i Kulturminneplan for Svalbard 2000-2010. I løpet av sommersesongen er de fleste kulturminnene blitt ettersatt, og mindre reparasjoner er utført i henhold til planen.

Dokumentasjonsprosjektet av fredete fangsthytter ble videreført. Et feltlag på to personer utførte dokumentasjon av 14 hytter i fangsfeltene Flathuken og Magdalenefjorden.

Foto: Siri Hoem/Sysselmannen på Svalbard

Arbeidet med oppdatering av Askeladden, databasen for faste kulturminner, har vært prioritert.

4.2.2 Istandsetting

I 2009 er flere automatisk fredete kulturminner satt i stand, i henhold til Kulturminneplan for Svalbard 2000-2010. De viktigste arbeidene for Sysselmannens restaureringshåndverkere har vært hyttene på Dunør, Kapp Lee og boligbrakke på Hiorthhamn. I tillegg er det gjort noen mindre arbeider på Svenskhuset, Fredheim, Ny-Ålesund og rørgate i Nybyen-Huset i Longyearbyen.

4.2.3 Vedtaksfredninger

Forberedelsene til fredning av Kinnvika ble ferdigstilt og oversendt Riksantikvaren som fattet vedtak i juni.

4.2.4 Verneplaner

Arbeidet med verneplan for teknisk industrielle kulturminner i Longyearbyen ble satt i gang.

4.2.5 Kulturminner i plan- og byggesaker

Sysselmannen har behandlet flere plan- og byggesaker i Longyearbyen. Sysselmannen fulgte opp arbeidet med ny arealplan for Longyearbyen planområde. Longyearbyen lokalstyres endringer i planenforlaget medførte at Sysselmannen kunne frafalle innsigelsene knyttet til natur- og kulturminneinteresser. I forbindelse med arealplanarbeidet ble også endrete sikringssoner rundt de automatisk fredete kulturminnene i planområdet vedtatt.

I sak om delplan for Haugen oppretthold Sysselmannen innsigelsen, og i meglingsmøte var partene enige om å sende saken til Miljøverndepartementet til endelig avgjørelse.

Arbeidet med kartlegging av kulturminner i Barentsburg er gjennomført, og kart over sikringssoner rundt automatisk fredede kulturminner er laget.

4.2.6 Andre arbeider gjennomført i kulturminnesektoren

Sysselmannen har deltatt i Kings Bay as og Riksantikvarens arbeid med å restaurere Amundsenvillaen i Ny-Ålesund.

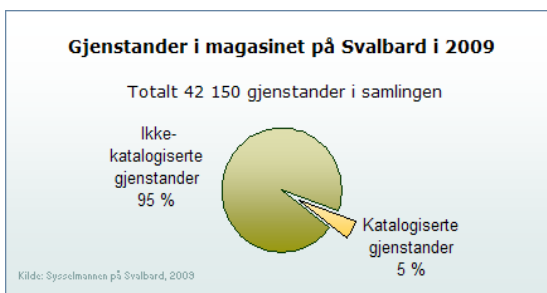
I forbindelse med Kulturminneåret 2009 "Dagliglivets kulturminner" er det skrevet 12 artikler i Svalbardposten om kulturminner på Svalbard.

4.2.7 Kulturhistorisk magasin og konservering

Vi tar imot og bevarer alle fredete gjenstander som blir samlet inn på Svalbard. Alle nyinnkomne gjenstander blir katalogisert og magasinert. Sysselmannen bidro med midler til et årsverk til katalogisering. Det er ingen kapasitet til behandling/konservering av nyinnkomne gjenstander. Det er noe kapasitet til å arbeide med restansene innen katalogisering, men ingen til konservering.

Tabell 6. Gjenstander i det kulturhistoriske magasinet på Svalbard

Gjenstander i magasinet	2006	2007	2008	2009
Tilvekst av gjenstander	15 000	25 000	2 000	150
Gjenstander totalt	15 000	40 000	42 000	42 150
Katalogiserte gjenstander	300	0	753	1 050
Katalogiserte gjenstander totalt	300	300	1 053	2 103
Ikke-katalogiserte gjenstander	14 700	39 700	40 947	40 047
Behandlede gjenstander	100	100	100	50
Behandlede gjenstander totalt	100	200	300	350

4.3 Artsforvaltning og isbjørnepisoder

En ny forvaltningsplan for svalbardrein ble ferdigstilt i mars, og arbeidet med en forvaltningsplan for gås er under avslutning etter høring på seinhøsten. I tråd med retningslinjene i høstingsforskriften vedtok Sysselmannen forskrift om fiske etter røye på Svalbard gjeldende fra 1. januar og ut året. Det er stadig en utfordring å få fiskerne til å rapportere sine fangster av fisk over 25 cm slik at dette kan tas hensyn til ved vurdering av hvorvidt maksimalkvoter overtres og stopp i fiske i enkeltlokaliteter må iverksettes.

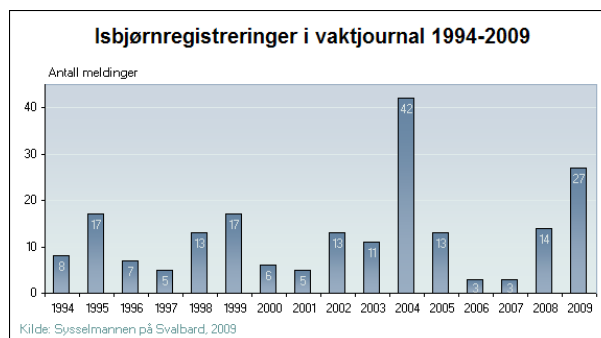
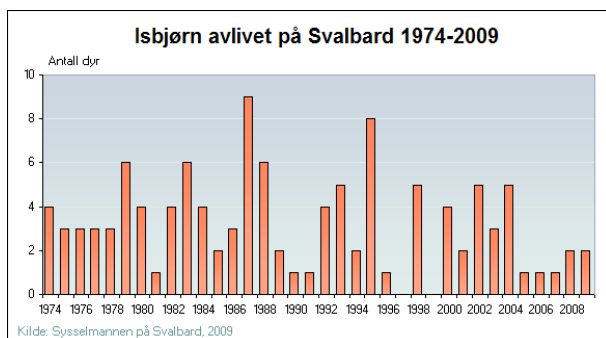
4.3.1 Isbjørn

I motsetning til de to foregående årene var det stor isbjørnaktivitet på vestsiden av Spitsbergen i 2009, og hele 27 meldinger ble ført inn i politiets vaktjournal. Mange av disse ble meldt inn fra Longyearbyen området og Vest-Spitsbergen, og dette hadde trolig med lav sjøtemperatur og en stabil og god issituasjon å gjøre. 2 isbjørner ble felt i 2009 på Svalbard, begge i nødverge. I Kinnvika ble en ung hannbjørn felt 10. mai av vitenskapelig personell, og 18. juli ble en voksen hannbjørn felt av et av stasjonsmannskapene på Hopen. Begge sakene ble etterforsket av Sysselmannen og deretter lagt bort som nødvergehendelser etter svalbardmiljøvernloven § 33. Videre kan det nevnes at den 28. april ble en utsultet og innpåsliten liten hannbjørn bedøvet ved stasjonen på Hopen og flydd til Andretangen på Egdeøya med bistand fra NP.

Bedøving og flytting av isbjørn fra Hopen til Edgeøya.
Foto: Tor Punsvik/Sysselmannen på Svalbard

Figuren under viser at 116 isbjørner er felt på Svalbard de siste 36 år. Det gir et snitt på i overkant av 3 dyr per år. Vaktjournalen til politiet omfatter i dette tilfellet også meldinger om isbjørn i nærheten av Longyearbyen, hvilket var 12 i 2009.

Sysselmannen var representert på partskonferansen mellom isbjørn nasjonene som ble holdt i Tromsø medio mars, og har påtatt seg et ansvar for å bidra til bedre rutiner for registrering av isbjørnepisoder. Dette arbeidet ble igangsatt høsten 2009, i samarbeid med Norsk Polarinstittutt og forvaltningsmyndighetene i Alaska.

4.3.2 Jakt og fiske

Sysselmannen forvalter høstingen av svalbardrein. Reinsdyrjakt blir tildelt etter søknad på kvoter i de seks jaktområdene som er etablert. Søknadene om fellingstillatelse og trekningen mellom de kvalifiserte søkerne var i år som i 2008 elektronisk. Perioden for jakta er fra 15. august til og med 20. september. I 2009 ble det skutt 238 reinsdyr, hvilket er høyeste uttak siden jaktåpning i 1983. Uttaket av rein på Svalbard har ellers vært svært stabilt siden jakten startet i 1983. Sysselmannen anser ikke uttaket å være større enn 10 prosent av de lokale bestandene og mener derfor at høstingen er i henhold til svalbardmiljølovens bestemmelser om uvesentlige bestandsmessig inngrep. De fem operative fangststasjonene er tildelt 5 matrein per voksen person. Fire av disse stasjonene har også kommersiell reinskvote på 20 dyr hver. I Longyearbyens nærområde er det felt 10 rein etter tildeling til skole, barnehage, lag og foreninger. Denne fellingen er blant annet brukt til demonstrasjoner og til inntekt for TV-aksjonen.

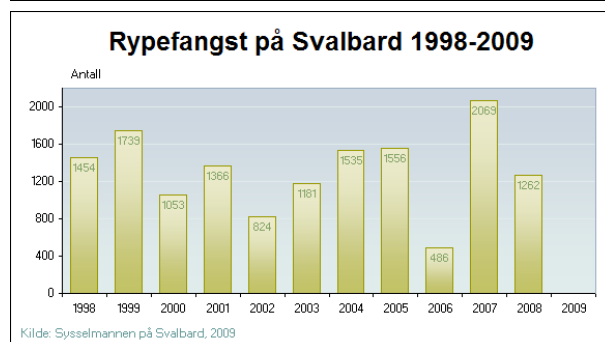
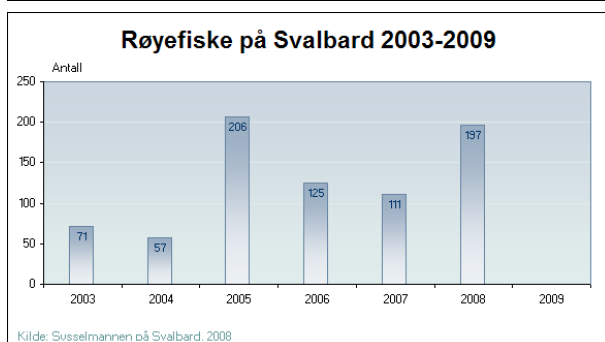
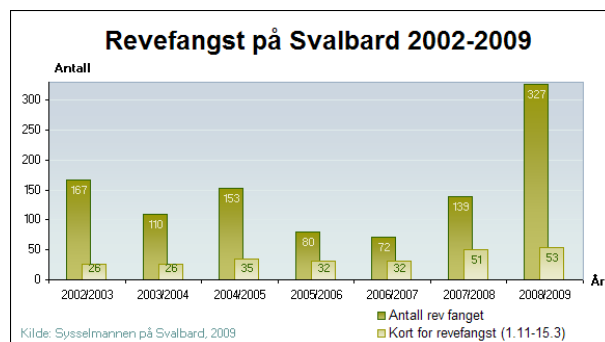
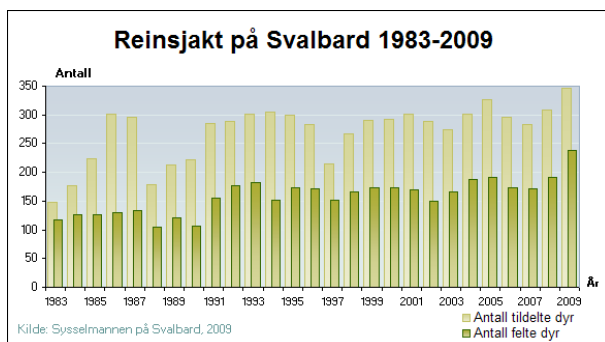

Foto: Tor Punsvik/Sysselmannen på Svalbard

Antallet småviltkort holder seg stabilt, men uttaket av ryper varierer meget og produksjonen og overlevelsen ser ut til å følge den for reinen. 2008 var et middels til dårlig år, med uttak på 1262 ryper og 184 kortnebbgjess. Uttak av fjellrev var derimot svært høyt, Mens 2007 var et svært godt rypeår med rekorduttak, ble utbyttet i 2008 nesten

halvparten av dette. Vanskelige beiteforhold vinteren 2007-2008 slo antakelig negativt ut på produksjonen av både rein og rype siste sesong. Tallene for 2009 foreligger ikke ennå.

Derimot tok uttaket av rev seg opp til et høyere nivå enn foregående år, med et totalt uttak på 327 rev

fordelt på 53 adskilte fangstområder. Fangststasjonene tok 127 av disse revene.

Med revisjon av høstingsforskriften sommeren 2008 ble regimet for fiske etter røye endret.

Sysselmannen fastsetter nå årvisse røyefiskeforskrifter der det i tillegg til fiske i sjøen åpnes for fiske i navngitte vassdrag med maksimalkvoter for fisk over 25 cm. I 2009 åpnet Sysselmannen for fiske i 24 vassdrag, og dette blir videreført i 2010. Per dato har vi ikke oversikt over uttaket av røye i 2009, men i 2008 ble det innrapportert 106 røyer lengre enn 25 cm. Figurene under viser statistikk på uttak av rein, rype, røye og rev på Svalbard de siste årene. For røyefiske og småvilt er ikke tallene for 2009 klare.

4.4 Arealforvaltning

Økt næringsaktivitet gjør at flere prosjekter konsekvensutredes. Ny arealplan for Longyearbyen er endelig vedtatt av Longyearbyen lokalstyre, og Sysselmannen har gitt flere uttalelser og innspill i slutføringen av saken. Arealplanen for Ny-Ålesund er også stadfestet av Sysselmannen. Nye sikringsoner rundt automatisk fredete kulturminner i Longyearbyen og Ny-Ålesund er også vedtatt. Arealplanen for Sveagruva er under revisjon, og Sysselmannen har gitt innspill til Store Norske i prosessen. Planen ventes på høring i 2010.

Sysselmannen har gitt innspill til delplan for Elvesletta Nord i Longyearbyen. I tillegg har vi vært involvert i andre prinsipielle arealsaker både i og utenfor planområdene, for eksempel: turistrift og overnatting i Pyramiden, femårig tillatelse til innfrysing av fartøy i Tempelfjorden, repeaterstasjon for mobildekning på vei til Sveagruva, mudring ved kai på Kapp Amsterdam ved Sveagruva, kullboringer og fløtsavdekking på Lunckefjell, overvåkingsprogram for turistriften på Isfjord radio, fossilutgravninger mfl.

4.5 Forurensning

I 2009 er det gjort avsluttende undersøkelser på lokaliteter med forurenset grunn som grunnlag for vurdering av behov for eventuell opprydding. I samarbeid med Statens forurensningstilsyn, SFT, Norges geologiske undersøkelser (NGU), Akvaplan-niva, Norges vassdrags- og energidirektorat og UNIS er det gjort avsluttende kartlegging av lokale kilder til forurensning med PCB og andre miljøgifter fra de store bosetningene. Det er også undersøkt mulig spredning med luft og vann videre ut i Svalbardmiljøet. Vi har forventning om at sluttarbeidet på disse lokalitetene blir gjennomført i 2010, der arbeidet ikke er

flerårig. Det er etablert et norsk-russisk samarbeid om overvåking av miljøgifter i sjøbunn utenfor bosetningene. Konklusjonene og anbefalinger fra de forskjellige arbeidene vil foreligge tidlig i 2010.

4.5.1 Oljevern

11. mai havarerte fryseskipet "Petrozavodsk" ved det største fuglefjellet i Nordatlanteren. Forliset på Bjørnøya og den store oljekatastrofen etter grunnstøtingen til Full City ved Langøysund i juli har aktualisert oljevernberedskapen på Svalbard. Kystverket har hatt ansvaret for forliset og vraket ved Bjørnøya, men Sysselmannen har også bidratt i miljøundersøkelsene og oppfølgingen av saken. Det har vært to mindre oljesøl på Kapp Amsterdam ved Sveagruva og et mindre dieselsøl på Adventfjorden. Sysselmannen og oljevernutvalget har deltatt i demonstrasjon av nytt oljevernutstyr i Barentsburg og revidert beredskapsplanen mot akutt forurensning på Svalbard.

Petrozavodsk i Evjebukta på Bjørnøya like etter grunnstøtingen, med enorme mengder lomvi og polarlomvi på sjøen. Foto: Halvard R. Pedersen/Sysselmannen på Svalbard

4.5.2 Forurensningstillatelser

Det er etter svalbardmiljøloven ikke tillatt å forurense uten at det er gitt tillatelse til det. Sysselmannen har i 2009 gitt tillatelse til drift av avfallsordningen i Longyearbyen som omfatter krav til Avfallsanlegget, deponi i Adventdalen, mellomlager på Hotellneset, mottak på kaia og videre planlegging for avfallsbehandling i framtida. Det er også gitt tillatelse til mudring ved kai på Kapp Amsterdam i Sveagruva, og vi har fulgt opp overvåkingen av tillatelsen flyavising på flyplassen i Longyearbyen.

4.5.3 PCB og farlig avfall

Prosjektet "Svalbard fritt for lokale PCB-kilder" har også i 2009 vært finansiert av Miljøverndepartementet, og avsluttes nå etter to år. NGU har gjort ferdig en fullstendig kartlegging av mulig PCB i alle bygg og anlegg. Det gode samarbeidet med det russiske gruveselskapet Trust Arktikugol (TA) har bygget tillit og felles forståelse. Men TA har fortsatt igjen å avslutte utfasingen av PCB-holdige lysarmaturer og etablere et avfallssystem i Barentsburg som sikrer forsvarlig hånd om PCB-holdig byggavfall og gravemasser. I tillegg er det dokumentert betydelig PCB-forurensning i overflatejorda i Barentsburg og Pyramiden som sprer seg til sjøen og blir tatt opp i bunndyr og fisk. Tiltak for å redusere spredningen er også viktig. Prosjektet skal i 2010 oppdatere status for PCB på Svalbard og ønsker også å utveksle erfaringer med lokale PCB-kilder med andre land.

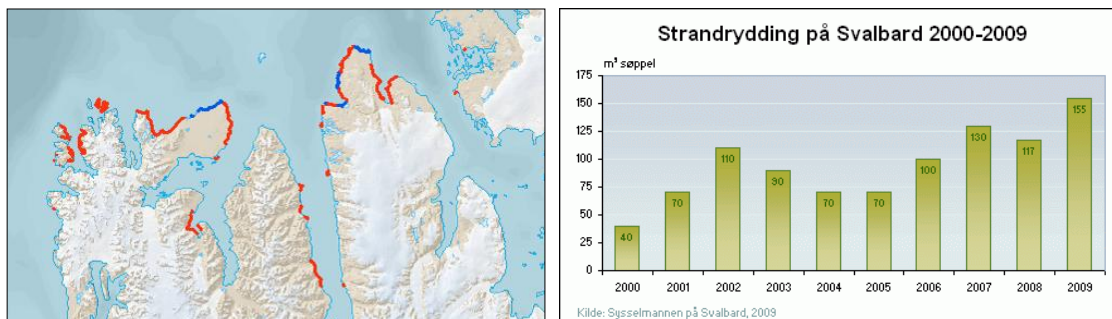

4.5.4 Tilsyn

Miljøvernavdelingen har i 2009 fulgt opp PCB-aksjonen fra 2006-2008 med slutført utfasing av PCB fra alle bosetningene. Etter årets runde er det bare i Barentsburg det gjenstår å skifte ut i underkant av 2.000 PCB-holdige lysarmaturer. Arbeidet skal slutføres i 2010. Sysselmannen har bistått Statens forurensningstilsyn (SFT) i planlegging og prioritering av tilsyn ved gruvevirksomheten i Sveagruva, Svalbard lufthavn, Energiverket i Longyearbyen. Det har også vært gjort felles befaringer ved flere drivstoffdepot og oppfølging og samordning av myndighet (DSB, SFT og SMS) overfor tankanlegget i Barentsburg og Ny-Ålesund.

4.5.5 Strandrydding

For tiende gang var fastboende med på strandrydding. Årets fangst på 154 m³ søppel på til sammen 35 km strandlinje er rekord for søppeltoktet. Til nå er det samlet inn 951 m³ søppel på til sammen 310 km av Svalbards strandlinje, mest på nordvesthjørnet og mot Verleghuken, se kartet under. Det har vært til sammen 257 deltakere på de ti søppeltoktene.

Strekninger ryddet i 2009 (blå streker) og plukkesteder på ryddetoktene siden 2001 (røde streker).
Kartgrunnlag: Norsk Polarinstitutt og Sysselmannen

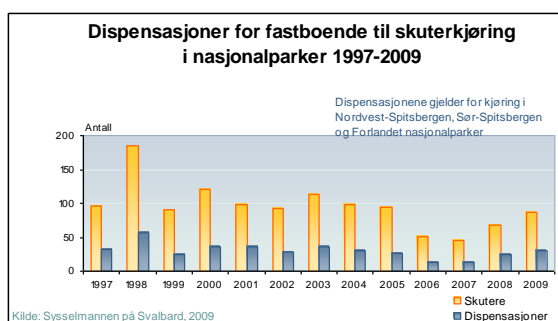
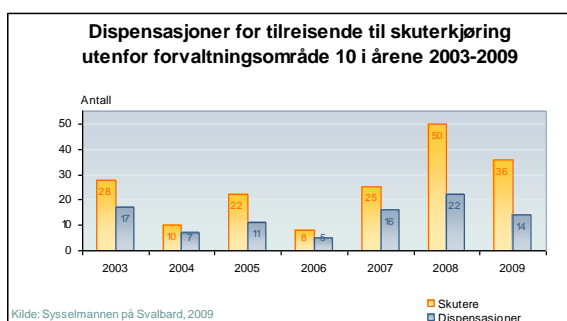
4.6 Tillatelser til forskning og film

Forskningsaktivitet på Svalbard er søknadspliktig både med hensyn til inngrep, ferdsel og leiropphold. Søknadsmengden har gjennom flere år vært sterkt økende. Å bidra til reduksjon av miljøbelastningen fra denne aktiviteten gjennom praktisk samarbeid og samordning mellom forskere og universiteter er en stor utfordring. Sysselmannen behandler søknader om forskningsaktiviteter og filmprosjekter som krever dispensasjon fra svalbardmiljøloven og verneforskrifter. Cirka 200 forsknings søknader og 5 søknader om filmprosjekter er behandlet i 2009. Reviderte og forenklede rutiner i utarbeidelse av nytt veiledningsmaterieill og innleie av ekstrahjelp har vært nødvendige tiltak for å behandle søknadene for årets feltsesong uten alt for store forsinkelser.

Forskning på Svalbard har de siste årene blitt mer omfattende, og stadig nye aktører kommer til. Det ble i 2009 tatt initiativ til utvikling av elektronisk søknadsdatabase, i samarbeid med Svalbard Science Forum, Norsk Polarinstitutt, Kings Bay og Alfred Wegner institutt. Formålet er bl.a. å forenkle søknadsrutiner for forskere, behandlingen hos Sysselmannen og gjøre det enklere å produsere oversikter og statistikk over aktiviteter som krever tillatelser. Interessen for Svalbard fra media er også stor. Sysselmannen venter derfor at interessen for forskning og filmproduksjon vil øke i omfang og at det blir mer saksbehandling fremover.

4.7 Motorferdsel

Antallet søknader om dispensasjon for kjøring utenfor område 10 for tilreisende har gått ned. Mange av disse søknadene er enten slekt og venner som skal besøke fangstfolkene på Mushamna eller Austfjordnes, en annen stor andel av søknadene er tilreisende som skal være med fastboende i Ny-Ålesund på tur. De fastboendes ferdsel med snøskuter i nasjonalparkene har de siste årene økt, noe som kan ha sammenheng med de vanskelige isforholdene på fjordene vintrene 2006 og 2007 og bedre isforhold i 2008 og 2009. Sysselmannen har fremdeles grunn til å tro at enkelte personer ferdes i nasjonalparkene, eller utenfor område 10, uten å søke om tillatelse til dette.

4.8 Reiseliv

Antall passasjerer om bord på oversjøiske cruiseskip har de senere år stabilisert seg på rundt 30 000 personer, mens antall passasjerer om bord på ekspedisjonskryssere på Svalbard gikk ned i forhold til foregående år. Antall besøkende vinterstid er omtrent på samme nivå som de senere år. Den største positive trenden er at turistene i og rundt Longyearbyen stadig oftere benytter seg av organiserte, ikke-motoriserte opplegg. At turistene bruker Longyearbyens nærområde er i samsvar med myndighetenes ønske om turismens utvikling på Svalbard.

4.8.1 Inspeksjoner og befaringer

Sysselmannen har hatt flere inspeksjoner av sesongetablerte camper i løpet av vinter- og sommersesongen 2009 i tillegg til et intensivt oppsyn rettet mot skuterferdsel på østkysten av Svalbard. Feltinspektørene brukte også mye av sin tid til å informere turister, guider og ekspedisjonsledere. Som i fjor gjennomførte Sysselmannen egne inspeksjonstokt med MS "Nordsyssel" hvor vi oppsøkte ekspedisjonskryssere, seilere og forskere. Våre erfaringer herfra er, på lik linje med våre vinterekspedisjoner, at gjestene blir ledet rundt på Svalbard på en natur- og kulturminnefaglig forsvarlig måte.

4.8.2 Kontakt med reiselivet

Sysselmannen fortsetter å vektlegge kommunikasjon og kontakt med reiselivsnæringen. Ut over ulike prosjektsamarbeid har Sysselmannen kontaktmøter med Svalbard Reiselivsråd to ganger årlig og deltar på AECOs årlige samling. I forbindelse med revisjon av Guide- og turlederutdanningen samt oppstarten av Arctic Nature Guide Study har Sysselmannen spilt en aktiv rolle for å sikre at myndighetenes uttrykte mål om turisme på Svalbard blir ivarettatt.

Reiselivsnæringen og Sysselmannen har tradisjon for samarbeid, blant annet på områder som statistikk, informasjon, gjesteundersøkelser, feltlogg, redning mm. I forvaltningen av Svalbards natur og kulturminner spiller guider og turledere sentrale roller. Med den kontakten de har med turistene, har de mulighet til å påvirke turistenes holdninger og handlinger. I tillegg utgjør guider og turledere en ressursgruppe, både i kraft av faglig kompetanse og god kjennskap til lokale forhold.

Clean Up Svalbard er et prosjekt for samarbeid mellom Sysselmannen og de største turoperatørene. Turistene deltar selv i søppelplukking der de går i land på Svalbards strender. De to siste årene har det ikke vært spesiell fokus på dette prosjektet, men Sysselmannen kommer til å følge, og videreutvikle, dette i årene som kommer.

4.9 Miljøinformasjon

Informasjon om Svalbards unike natur og kultur er en prioritert oppgave. Det er mange informasjonskanaler for de ulike målgruppene. I 2009 har det fortsatt vært flest miljøsaker på www.sysselmannen.no, og vi har oppdatert deler av Miljøstatus på Svalbard. Svalbardporten er et prioritert samarbeidstiltak mellom Sysselmannen, museet og reiselivet. Sysselmannen involverer seg også i guideopplæring med spesiell vekt på formidling av kultur-, miljøinformasjon, sikkerhet og beredskap. Sammen med Sysselmannens nettsider, er Miljøstatus Svalbard (svalbard.miljostatus.no) vårt viktigste døgnåpne tilbud om miljøinformasjon.

I 2009 har Sysselmannen lagt ut flere kartdata for nedlasting til GPS (reinsjaktområder, reveterreng og skyteforbudsområder), noe som har vært spesielt populært hos jegerne. Vi har også bidratt med mange karttema til Svalbardkartet og i arbeidet med videreutviklingen av Naturbase for Svalbard. I tillegg til å effektivisere forvaltningens arbeid tror vi geodata vist i webkart vil gi et bedre tilbud til befolkningen når det gjelder oppdatert og stedfestet miljøinformasjon.

4.9.1 Sekretariat for Svalbards miljøvernfond

Sysselmannen er sekretariat for Svalbards miljøvernfond og står for den daglige ledelsen av fondets virksomhet. Det innebærer bl.a utlysning av tilskuddsmidler, forberedelse av saker for styret, oppfølging av prosjektene som styret har gitt støtte, samt ansvar for føring av regnskapene.

I 2009 har miljøvernfondet støttet 50 prosjekter med til sammen 8,8 millioner kroner. Denne summen inkluderer en ekstra million kroner fra akkumulerte fondsmidler som styret vedtok skulle brukes til miljøvernprosjekter i 2009.

2009 var offisielt kulturminneår og miljøvernfondet støttet ni ulike kulturminneprosjekter med til sammen over en million kroner.

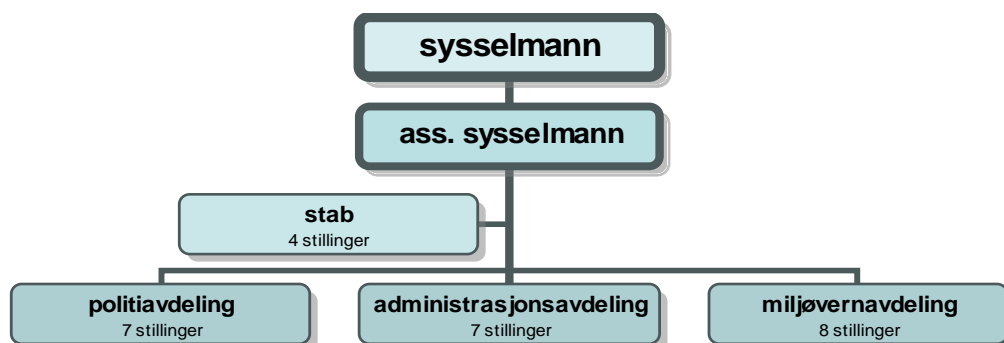
Det er et stort spenn i søknadene fondet mottar, og prosjektene som har fått støtte så langt, favner et bredt spekter. Eksempler på store prosjekter som har fått støtte er vurdering av miljøeffekter av ferdsel, pilotprosjekt for årsstudiet i Arktisk Naturguide og utvikling av stedsspesifikke guidelines på Svalbard. Andre lokale prosjekter er friluftscamp for ungdom, miljøsertifisering og kurs for hundesledekjøring. Tildelingene som ble gjort i 2009 gjenspeiler et fokus på bærekraftige reiselivsrelaterte prosjekter, kulturminner og lokale miljøverninitiativ.

Det kan virke som om prosjektene som har mottatt støtte fra miljøvernfondet har bidratt til å skape et lokalt engasjement om de verdifulle natur- og kulturverdiene Svalbard har å by på. Svalbards miljøvernfond har siden oppstarten i 2007 etablert seg som et fond med betydelige muligheter og ressurser, som stadig flere blir oppmerksom på.

5 SYSSELMANNENS ORGANISASJON OG INTERNE VIRKSOMHET

5.1 Organisasjon, personell og eiendomsforvaltning

Sysselmannen på Svalbard har siden 1997 hatt en avdelingsstruktur med tre avdelinger og en stabsenhet. Organiseringen fremgår av organisasjonskartet under:

Sysselmannen hadde i 2009 27 åremålsstillinger og en fast stilling som renholder. Også dette året har bemanningen dessuten vært styrket med et engasjement i 100 prosent knyttet til vertskapsfunksjonen, informasjon og publikumsekspedisjon. Turnover blant de åremålsansatte har vært ca 25 prosent. I 2009 ble det rekruttert 22 personer til engasjementstillinger som blant annet sysselmannsbetjenter, feltinspektører, vikarer og håndverkere til bevaring av kulturminner. Disse engasjementene utgjør til sammen 5,56 årsverk.

5.1.1 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Sysselmannen har avtale med Longyearbyen sykehus om bedriftshelsetjeneste. Gjennom denne tjenesten får alle nyansatte tilbud om helsesamtale og ergonomisk vurdering og tilpassing av arbeidsplassen det første året de er ansatt.

Arbeidet med den generelle delen av HMS-håndboken er ferdig. Sykefraværet i 2009 har vært på 2,6 prosent, en nedgang i forhold til 2008. Det har ikke vært skademelding med personskader i løpet av året.

Sysselmannen leier Svalbardhallen en time pr uke til trening for de ansatte. Arbeidsgiver dekker også en fast sats pr år som de ansatte kan benytte til et valgfritt treningstilbud.

Det gis målrettet og systematisk sikkerhetsopplæring av de ansatte for at alle skal ha grunnleggende kunnskaper og ferdigheter ved ferdsel i felt. Formålet med opplæringen er å forebygge skader og ulykker. Politiafdelingen har ansvaret for undervisningen.

I løpet av 2009 er det gjennomført sikkerhetsopplæring etter interne instruksjoner. Vi har hatt 1 grunnkurs av to dagers varighet, med til sammen 4 deltakere. Intern sikkerhetsopplæring samlet med instruktører har omfattet 24 dagsverk i 2008. I tillegg har vi også en innføringsuke for sommerbetjenter og for feltinspektører der det er brukt ca. 25 dagsverk. Tilbakemeldingene fra deltakerne på kursene er meget gode.

Det gjennomført en trivselsundersøkelse og alle får tilbud om en medarbeiderutviklingssamtale i løpet av året. Det fremkom jevnt over meget gode tilbakemeldinger på samtlige spørsmål.

5.1.2 Likestilling og mangfold

Samlet er kvinneandelen ved Sysselmannskontoret på 53 prosent ved utgangen av året. Dette er en økning fra året før. Det ble ansatt ny sysselmann og ny miljøvernssjef i løpet av året. Miljøvernssjefen er en kvinne. Det førte til at kvinneandelen ved årsskiftet var 40 % i ledende stillinger. Sysselmannen vektlegger hensynet til likestilling ved rekrutteringer. I utlysningen oppfordrer vi kvinner til å søke, og kvalifiserte kvinnelige søkere blir innkalt til intervju.

Ved utlysning av stillinger oppfordres personer med minoritetsbakgrunn til å søke. Søkere med innvandrerbakgrunn innkalles til intervju forutsatt at de oppfylder minimumskravene til stillingen. Kravet til sikkerhetsklarering for flere av stillingene hos Sysselmannen setter imidlertid visse begrensninger med hensyn til rekruttering av personer som ikke er norske statsborgere.

Rekrutteringen

Det ble i 2009 lyst ut til sammen 20 stillinger, hvorav 6 åremålsstillinger og en fast stilling. Antall kvinner, menn og søkere uten norsk statsborgerskap fordeler seg slik:

Tabell 7. Oversikt over søknad og ansettelse ved ledige stillinger hos Sysselmannen i 2009.

Søkere til utlyste stillinger hos Sysselmannen 2009				Ansettelser i 2009			
Stilling	Totalt	Menn	Kvinner	Uten norsk statsborgerskap	Kvinner	Menn	Uten norsk statsborgerskap
Håndverkere	24	22	2	4		2	1
Feltarbeidere	71	50	21	18		2	2
IKT-rådgiver	36	33	3	1		1	0
Rådgiver Kulturminnevern	17	13	4	2	1		0
Sysselmannsførstebetjent	18	16	2	2		1	0
Rådgiver naturforvaltning *	29	17	12	2	-	-	-
Administrasjonssjef	67	41	26	2		1	0
Sysselmannsførstebetjent - ny stilling *	33	29	4	1	-	-	-
Totalt	295	221	74	32	1	7	3
Andel	100 %	74,90 %	25,10 %	10,80 %	9,10 %	63,60 %	27,30 %

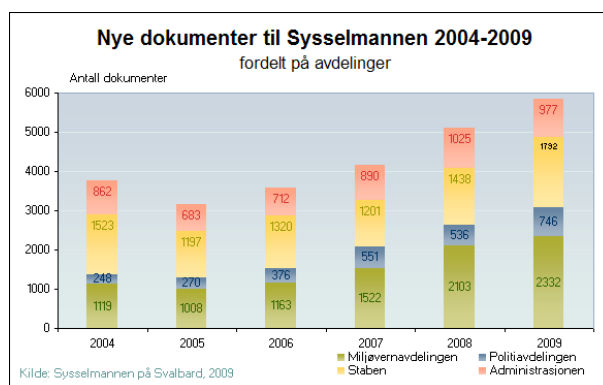
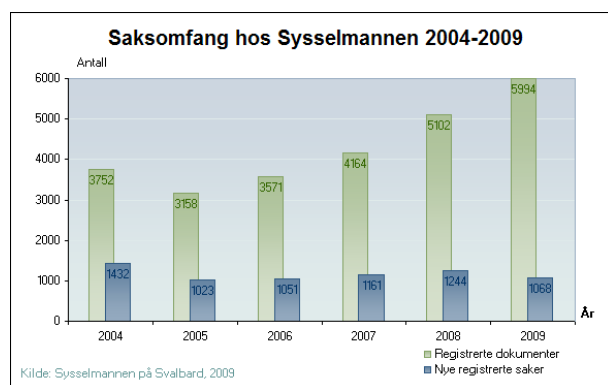
* Det er ennå ikke foretatt ansettelse i stillingen

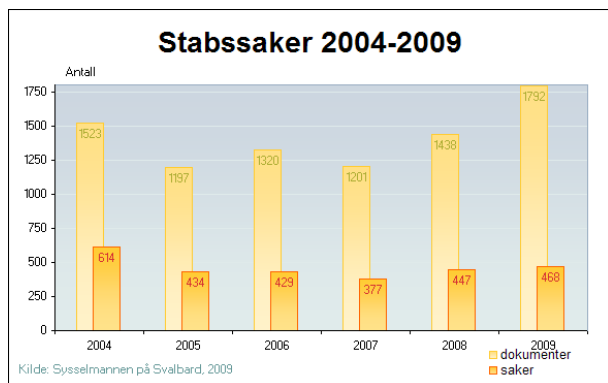
5.2 Arkiv administrasjon

Sysselmannskontoret har siden 2004 brukt DocuLive som arkivsystem. En ny arkivperiode startet 1.1.2009. Samtidig med overgang til ny arkivperiode opphørte arkiveringen på papir, bortsett fra for avtaler/kontrakter og personal- og visumsaker.

Arbeidet frem mot en deponering av vårt arkivmateriale for perioden 2004-2008 til Riksarkivet ble startet høsten 2009.

Også i 2009 var det en økning i antall registrerte dokumenter, mens antall nye registrerte saker gikk ned. Årsaken er at det fra 1.1.2009 ble opprettet en rekke samlesaker for enkelte sakstyper. For miljøvernavdelingen gjelder dette f.eks. for søknader om drivstoffdepot og landingstillatelser mens det for administrasjonsavdelingen gjelder vielser, alkoholsaker osv.

5.3 Økonomi

5.3.1 Kapittel 5 Drift

Aktiviteten og oppdragsmengden har økt de siste årene uten at det har vært tilført ekstra ressurser for å kompensere dette. Det har derfor vært nødvendig med sterkere fokus på budsjettoppfølging og prioritering av oppgaver, blant annet gjennom månedlig regnskapsrapportering og budsjettoppfølging i ledermøtene. Det er også tatt i bruk nytt budsjettverktøy, og budsjettet blir for større poster periodisert i henhold til forventet tidspunkt for utgiftsføring i regnskapet.

Det ble av budsjettmessige grunner besluttet å ikke ha feltinspektørtjeneste i 2009. Dette lot seg likevel gjennomføre ved tilleggsbevilgning i Revidert nasjonalbudsjett. Budsjettet er ytterligere styrket for ekstrakostnader i forbindelse med nye arbeidstidsbestemmelser for politiet.

Det foreligger et underforbruk på kapittel 5. Dette skyldes i det vesentligste prosjektmidler tildelt i 2009, men hvor størstedelen vil bli brukt i 2010.

5.3.2 Kapittel 6 Transport

På kapittel 6 foreligger det et underforbruk i 2009. Dette skyldes mange (eksterne) flyvninger i forbindelse med forskningsprosjekter og som en følge av ettervirkninger av Polaråret 2008 hvor det kreves refusjoner for flyvningene.

5.3.3 Kapittel 9

På kapittel 9 har store deler av budsjettet gått med til restaurering og vedlikehold av vernede bygninger rundt på øygruppen.

6 REGNSKAP 2009

Underposter kap. 5				
Kap 5 Sysselmannen på Svalbard		Budsjett 2009	Regnskap 2009	Regnskap 2008
9005111	Stillinger	18 263 519	17 981 709	16 679 044
9005112	Ekstrahjelp	624 916	818 376	1 259 079
9005115	Renholdspersonell	151 276	140 551	135 234
9005116	Sakkyndig bistand	20 000	10 750	46 860
9005121	Maskiner, inventar, utstyr	1 503 500	3 218 201	770 832
9005122	Forbruksmateriell	358 000	242 694	391 330
9005123	Reiseutgifter m m	2 083 000	2 262 724	2 747 525
9005124	Kontortjenester	1 359 500	2 411 919	2 871 438
9005125	Konsulenttjenester	745 850	1 227 627	1 288 250
9005126	Databehandlingstjenester	461 800	352 094	444 122
9005127	Vedlikeh og drift av maskiner, transp.	905 000	809 689	753 796
9005128	Vedlikehold av bygg og anlegg	20 000	39 594	35 288
9005129	Bygningers drift, lokalleie	3 677 678	3 745 080	3 660 112
	Sum utgifter kap. 5	30 174 039	33 261 007	31 082 911
Kap 3005 Sysselmannen på Svalbard		Budsjett 2009	Regnskap 2009	Regnskap 2008
3005011	Diverse inntekter	-250 000	-205 214	-248 906
3005021	Posteringsfullmakter	-1 613 019	-4 940 634	-4 300 655
3005161	Refusjoner	0	-28 266	-118 015
3005181	Refusjoner	-36 020	-193 084	-178 763
	Sum inntekter kap. 5	-1 899 039	-5 367 198	-4 846 339
Underposter kap. 6				
Kap 6 Sysselmannens transporttjeneste		Budsjett 2009	Regnskap 2009	Regnskap 2008
9006127	Transporttjenesten	75 094 835	75 298 485	69 474 203
	Sum utgifter kap. 6	75 094 835	75 298 485	69 474 203
Kap 3006 Sysselmannens transporttjeneste		Budsjett 2009	Regnskap 2009	Regnskap 2008
3006010	Inntekter transporttjenesten	-1 200 000	-845 794	-1 515 755
3006020	Ref transporttjenesten	-928 577	-1 860 444	-1 675 380
	Sum inntekter kap. 6	-2 128 577	-2 706 238	-3 191 135
Underposter kap. 9				
Kap 9 Kulturminnevernet		Budsjett 2009	Regnskap 2009	Regnskap 2008
9009111	Stillinger	400 000	508 152	368 539
9009112	Ekstrahjelp	600 000	153 821	254 378
9009121	Maskiner, inventar, utstyr	160 000	358 315	248 798
9009122	Forbruksmateriell	30 234	128 552	11 896
9009123	Reiseutgifter m m	310 000	205 262	163 370
9009124	Kontortjenester	150 000	156 746	143 503
9009125	Konsulenttjenester	345 000	436 493	844 946
9009127	Vedlikeh og drift av maskiner, transp.	0	15 465	1 149
9009128	Vedlikehold av bygg og anlegg	110 000	97 977	66 015
	Sum utgifter kap. 9	2 105 234	2 060 783	2 102 593